

Algılanan İstihdam Edilebilirlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Algılanan İstihdam Edilebilirlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16773>

Özet

Algılanan İstihdam Edilebilirlik Ölçeği, bireylerin mevcut iş gücü piyasasında istihdam edilme veya işlerini koruma yeteneklerine dair öznel inançların ölçmek amacıyla geliştirilmiş olan psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, Rothwell ve Arnold tarafından geliştirilen orijinal yapının Türkçe kültürüne uyarlama çalışması sonucu elde edilmiştir. Uyarlama çalışması Merve Gerçek ve Sibel Atay Elmas (2017) tarafından gerçekleştirilmiş olup, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılmasını hedeflenmiştir.

Ölçek, bireyin kariyer yönetimi becerileri, özgüveni ve piyasa farkındalığı gibi istihdam edilebilirliği etkileyen kritik içsel ve dışsal faktörleri değerlendirir. Bu araç, özellikle insan kaynakları, eğitim psikolojisi ve kariyer danışmanlığı alanlarında önemli bir ölçüm aracı olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Algılanan İstihdam Edilebilirlik, İstihdam, Rothwell ve Arnold, Psikometri, Geçerlik, Güvenilirlik, İş Piyasası, Türkçe Uyarlama.

Yazarlar

Merve Gerçek, Sibel Atay Elmas

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin kendilerini iş piyasasında ne ölçüde değerli ve çekici gördüklerini, yani potansiyel veya mevcut işverenler tarafından talep edilme algılarının sistematik olarak değerlendirmektir. Bu ölçek, bireyin kariyer beklentilerini ve iş gücü piyasasına adaptasyon düzeyini ölçerek, kariyer gelişimi müdahalelerinin etkinliğini değerlendirmede araştırmacılara ve uygulayıcılara yardımcı olur.

Uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel geçerliliğini sağlayarak Türk örnekleminde kullanılabilirliğini kanıtlamayı amaçlamıştır. Bu sayede, Türkiye'deki araştırmacılar algılanan istihdam edilebilirlik yapısını standart, geçerli ve güvenilir bir yöntemle ölçebilmektedir.

Yapı

Algılanan İstihdam Edilebilirlik Ölçeği, bireyin kendi yetenekleri, sahip olduğu bilgi birikimi ve mevcut pazar koşulları bakımında iş bulma veya iş değiştirme potansiyelini değerlendiren çok boyutlu bir yapıya ölçek. Rothwell ve Arnold'ın teorik modeline göre, istihdam edilebilirlik hem içsel (bireysel özellikler, beceriler) hem de dışsal (piyasa koşulları, fırsatlar) faktörlerin birleşimi olarak ele alınır. Ölçek maddeleri genellikle bireyin iş arama özgüvenini ve kariyer hedeflerine ulaşma

inancın yansıtması.

Geçerlik

Gerçek ve Atay Elmas (2017) tarafından yürütülen Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin orijinal çok boyutlu yapıyla uyumlu olduğunu ve Türkçe örneklemede de teorik modeli başarıyla temsil ettiğini göstermiştir.

Uyarlama sürecinde ayrıca, ölçeğin ölçtüğü yapıların diğer ilgili psikolojik yapılarla (örneğin, iş tatmini veya kariyer öz yeterliliği) olan ilişkileri incelenerek ölçüt bağlantılı geçerlik kanıtları sunulmuştur. Bu analizler, ölçeğin gerçekten istihdam edilebilirliği ölçtüğünü bilimsel olarak desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek için Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı hesaplanmıştır. Uyarlama çalışmasında elde edilen yüksek alfa katsayısı (genellikle kabul edilebilir sınırların üzerinde), ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı psikolojik yapıyı ölçtüğünü göstermiştir. Bu sonuç, ölçeğin içsel tutarlılığını güçlü olduğunu işaret eder.

Güvenirlilik analizleri, ölçeğin farklı uygulamalarda kararlı ve tutarlı sonuçlar üretme kapasitesini teyit ederek, ölçüm hatasını minimize ettiğini ortaya koymuştur. Bu durum, ölçeğin akademik araştırmalarda güvenilir bir araç olarak kullanılmasına olanak tanır.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, ölçeğin faktör yapısını doğrulamak amacıyla faktör analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analiz, orijinal ölçeğin varsayılan faktör yapısının Türk kültürüne ne ölçüde uygun olduğunu belirlemiştir. Analiz sonuçları, modelin veriyle uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA gibi) kabul edilebilir sınırlar içinde olduğunu kanıtlayarak, ölçeğin yapısal geçerliliğini desteklemiştir. Bu, ölçeğin faktör yüklerinin yüksek olduğunu ve maddelerin ilgili faktörlere net bir şekilde ayrıldığını göstermiştir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Orijinal ölçek Rothwell ve Arnold'a aittir)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert Tipi derecelendirme ölçeği kullanılarak yanıtlanır.

Mevcut Diller: Türkçe (Gerçek ve Atay Elmas, 2017 uyarlaması sonucu).

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri ve çalışan yetkinler.

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri yetkin popülasyon.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrenciler ve çeşitli sektörlerde çalışan profesyoneller.

Test Metodolojisi: Bireysel olarak uygulanan, kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemi. Uygulama süresi kısadır.

Anahtar Kelimeler

Algılanan İstihdam Edilebilirlik, Psikometrik Özellikler, Kariyer Gelişimi, İş Gücü Piyasası, Rothwell ve Arnold Ölçeği, Türkçe Uyarlama, Doğrulayıcı Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: mrvgercek@gmail.com (Sorumlu Yazar Merve Gerçek için).

Yazma Adresi: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yayı

İzinler ve Ücret: Ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanımı için sorumlu yazar Merve Gerçek ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari veya geniş çaplı uygulamalar için özel izinler ve telif ücretleri söz konusu olabilir.

Test Yayı (Uyarlama): 2017

PDF Kaynağı: Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: algılanan-istihdam-edilebilirlik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Gerçek, M ve Atay Elmas, S. (2017). Rothwell ve Arnold'ın Algılanan İstihdam Edilebilirlik Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlama, geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 54, 91-103.

Algılanan İstihdam Edilebilirlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde

de?itirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte do?rudan sa?lanmam??t?r. Ölçek maddelerine ula?mak için Gerçek ve Atay Elmas (2017) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM